

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام‌های آسمان

سال اول

دوره راهنمایی تحصیلی
تعلیم و تربیت اسلامی

۱۳۹۰

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : پیام‌های آسمان - ۱۰۵

شورای برنامه‌ریزی : پرویز آزادی، دکتر محمدمهدی اعتصامی، یونس باقری، حجت‌الاسلام سیدجواد بهشتی،
مینو رحیمی، ابوذر رضا سلطانی، دکتر محمدرضا سنگری، حجت‌الاسلام دکتر حسین
سوزنجی، مصطفی فیض، حجت‌الاسلام محمود متوسل آرائی
حجت‌الاسلام سیدصادق پیشنازی، حجت‌الاسلام سیدمحمدحسین تقوی (از معاونت
تبلیغ و آموزش‌های کاربردی حوزه علمیه قم)

مؤلف : حجت‌الاسلام علی کاظمی

ویراستار : محمد کاظم بهنیا

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سید احمد حسینی

مدیر هنری : مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک، تصویرگر و طراح جلد : امیر نساجی

صفحه‌آرا : زهره بهشتی شیرازی

حروفچین : فاطمه باقری

مصحح : علی نجمی، رعنا فرج‌زاده‌دروئی

امور آماده‌سازی خبر : سپیده ملک‌ایزدی

امور فنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاچاهی، سیده شیوا شیخ‌الاسلامی

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

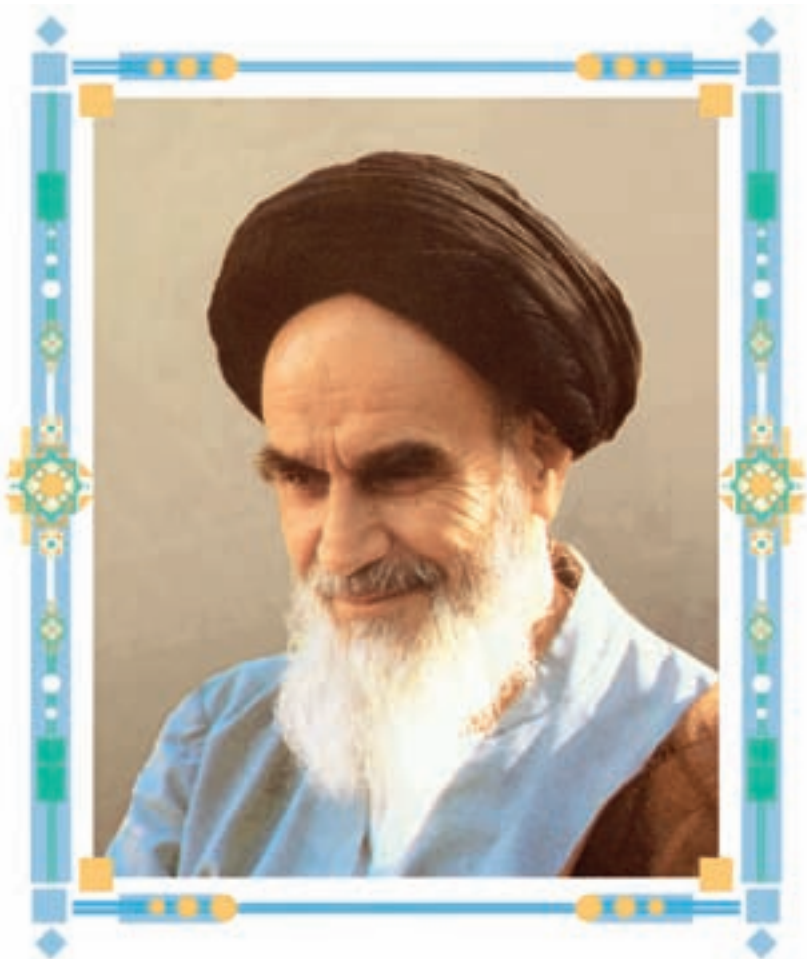
تلفن : ۵ - ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۴۴۵/۶۸۴

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ پنجم ۱۳۹۰

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۵۲۷-۲-۹۶۴-۰۵-۱۵۲۷-۲ ISBN 964-05-1527-2

اول نماز بخوانیم

یکی از فرزندان امام خمینی (ره) دربارهٔ ایشان می‌گوید:
امام همیشه می‌فرمود: در مورد نمازتان اهمال نکنید. همین که شما می‌گویید اول این کار را بکنم بعد نماز بخوانم این خلاف است. این حرف را نگویند. به نمازتان اهمیت بدهید.

هنگامی که نزدیک نماز می‌شد، ایشان سراز پانمی‌شناخت. به هر کس که در اتاق بود به صراحت می‌گفت: بروید [برای نماز آماده شوید]. وقت نماز است. همیشه در این لحظات یک تبسمی پیدا می‌کردند که آدم احساس می‌کرد انتظار لحظات شیرینی را می‌کشند.

فهرست

فصل اول : خداشناسی

۳	بینای مهربان	درس اوّل
۹	نشانه‌های محبت	درس دوم

فصل دوم : راه و توشه

۱۹	شکر نعمت	درس سوم
۲۷	ستون دین	درس چهارم
۳۵	پیمان جوانمردان	درس پنجم
۴۵	به سوی پاکی	درس ششم

فصل سوم : معاد

۵۷	تولدی دوباره	درس هفتم
۶۵	شادی بی پایان	درس هشتم

فصل چهارم : راهنماشناسی

۷۵	سفر و خطر	درس نهم
۸۳	بهترین سرمشق	درس دهم
۹۱	کشتی‌های نجات	درس یازدهم
۹۹	برترین بانو	درس دوازدهم

فصل پنجم : اخلاق

۱۰۹	بر بال فرشتگان	درس سیزدهم
۱۱۹	باران شیطان	درس چهاردهم
۱۲۷	کمال همشین	درس پانزدهم
۱۳۵	راستگو و راست کردار	درس شانزدهم

دبیران محترم

۱- بخش‌های «بیشتر بدانیم» هر درس فقط برای توسعه اطلاعات دانش‌آموزان است. دبیر محترم می‌تواند برای توضیح درس از آنها استفاده کند و یا نمره تشویقی برای این بخش‌ها در نظر بگیرد، اما نباید در ارزشیابی مستمر یا پایانی مورد سؤال قرار گیرد.

۲- در پایان بیشتر درس‌ها فعالیت‌های تحقیقی و اجرایی با عنوان «پیشنهاد» درج شده است که می‌تواند دانش‌آموزان را در رسیدن به اهداف درس یاری دهد. این بخش‌ها نیز مانند بخش «بیشتر بدانیم» اختیاری بوده و چنان‌که دانش‌آموزی برخی از آنها را اجرا کند، حداکثر ۲ نمره به عنوان تشویق به ارزشیابی مستمر نوبت‌های اول و دوم او افزوده می‌شود.

۳- کلیه مطالب بخش‌های «فعالیت کلاسی» به منظور افزایش مشارکت دانش‌آموزان در فرایند آموزش است و می‌تواند نقش مهمی در نمره ارزشیابی مستمر دانش‌آموز داشته باشد.

۴- حفظ متن عربی آیات و احادیث و هم‌چنین عین ترجمه آنها الزامی نیست و تنها مفهوم و پیام آیات و احادیث در ارزشیابی‌ها مورد پرسش قرار می‌گیرند. بدیهی است که حفظ و ذکر نام معصوم نیز در پرسش از حدیث نباید مورد سؤال قرار گیرد.

۵- نیایش‌هایی که بعد از ارزشیابی پایانی برخی درس‌ها آمده است به منظور جمع‌بندی نهایی و تبیین و توضیح درس ذکر شده‌اند؛ اما این بخش‌ها نباید در ارزشیابی‌های مستمر یا پایانی مورد سؤال قرار گیرند.

شیوه‌نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

ارزشیابی درس تعلیم و تربیت دینی دوره راهنمایی در دو قالب «ارزشیابی تکوینی» (مستمر) و «ارزشیابی پایانی» انجام می‌گیرد و نمره نهایی از مجموع نمرات این دو ارزشیابی به دست می‌آید.

در ارزشیابی تکوینی باید بیشتر به مهارت‌ها توجه شود و جنبه کیفی و توصیفی داشته باشد؛ زیرا ارزشیابی تکوینی یک ارزشیابی سازنده است که می‌تواند در خدمت ارتقای کیفی یادگیری قرار گیرد. دبیر در برگه ثبت ارزشیابی، میزان یادگیری هر دانش‌آموز و انجام فعالیت آموزشی او را می‌نویسد و نظر خود را ابراز می‌کند. علاوه بر این، متناسب با فعالیت‌های انجام شده، میزان یادگیری دانش‌آموز را تبدیل به ابزار کمی می‌کند و به صورت نمره ارائه می‌دهد.

ارزشیابی پایانی دارای آزمون کتبی است. در این آزمون میزان یادگیری محتوای آموزشی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. سؤال‌های آزمون باید توزیع متناسبی از سطوح یادگیری را در برگیرد و به سطوح بالاتر توجه بیشتری کند. درک مفاهیم، کاربرد آنها، قدرت تجزیه و تحلیل، ترکیب، مقایسه، تطبیق، توانایی استدلال و داوری از اهم سطوحی است که باید بدان توجه شود. بنابراین تفصیل ارزشیابی از این قرار است:

۱- نمره ارزشیابی هر نوبت، حاصل جمع نمره ارزشیابی تکوینی و نمره ارزشیابی کتبی پایانی خواهد بود.

۲- ارزشیابی تکوینی (اعم از ارزشیابی‌های کتبی و شفاهی صورت گرفته در طول نوبت) دوازده نمره دارد و ارزشیابی کتبی پایانی هشت نمره دارد.

۳- بارم‌بندی ارزشیابی تکوینی هر نوبت (۱۲ نمره) به شرح زیر است:

الف) پاسخ به پرسش‌های استخراجی معلم از متن کتاب: ۴ نمره

ب) انجام فعالیت‌های کلاسی متن کتاب: ۳ نمره

ج) پاسخ به پرسش‌های پایانی هر درس : ۳ نمره

د) فعال بودن و مشارکت در فرآیند تدریس : ۲ نمره

تبصره ۱ : فعالیت‌های اختیاری بیرون از کلاس (اعم از آنچه در کتاب تحت عنوان «پیشنهاد» مشخص شده است و آنچه از سوی معلم تعیین می‌شود) جنبه الزامی ندارد و صرفاً می‌تواند برای دانش‌آموز نمره تشویقی داشته باشد. این نمره حداکثر دو نمره علاوه بر دوازده نمره ارزشیابی تکوینی است و مکمل نمره تکوینی دانش‌آموز خواهد بود.

۴- ارزشیابی پایانی نوبت اول از مطالب تدریس شده همان نوبت و ارزشیابی پایانی نوبت دوم و پس از آن، از تمامی محتوای کتاب درسی به عمل می‌آید.

۵- در کلیه ارزشیابی‌ها (تکوینی و پایانی) ملاک ارزشیابی درک مفهوم است و از نام شخص، تاریخ، مکان و سایر سؤالاتی که بیشتر بر حافظه تکیه دارد و کمتر درک مطلب و مفهومی است، سؤال طرح نشود.

۶- حفظ متن عربی آیات و احادیث و همچنین عین ترجمه آنها برای دانش‌آموز الزامی نیست و در ارزشیابی‌ها فقط می‌توان از مضمون، مفهوم و پیام آیات و احادیث استفاده کرد.

دانش آموزان گرامی، دوستان عزیز! سلام

آفرین بر شما که توانستید با تلاش و کوشش خود، دورهٔ دبستان را با موفقیت پشت سر گذاشته و به مرحلهٔ جدیدی از زندگی تحصیلی تان قدم بگذارید.

خداوند بزرگ را برای این موفقیت سپاسگزاریم.

کتابی که پیش روی شماست، ادامهٔ کتاب هدیه‌های آسمان است که تلاش بر این بود تا راه رسیدن به زندگی زیباتر را به شما نشان دهد.

خداوند مهربان، بهشت زیبایش را برای تو آفریده است. برای تو و هرکس دیگری

که آن را دوست بدارد و برای رسیدن به آن تلاش کند.

او تمام موجودات را برای خوشبختی و سعادت انسان آفریده است و آنها را در

مسیر هدایت و کمال وی قرار داده تا بتواند در دنیا و آخرت خوشبخت باشد و راه سعادت را که پایان آن، بهشت زیبای اوست بیماید.

این کتاب تلاش می‌کند تا به چند سؤال مهم شما پاسخ بدهد:

● از کجا آمده‌ام؟

● به کجا خواهم رفت؟

● راه درست را از چه کسی باید بیرسم؟

● چه کسانی مرا در این راه، همراهی می‌کنند؟

● راهزنان و دشمنان من در این راه چه کسانی‌اند؟

● برای اینکه سالم به مقصدم برسم، باید چه توشه‌ای همراه خود ببرم؟

امیدواریم که بتوانید این مراحل را نیز مانند مراحل قبلی با سربلندی پشت سرگذارید

و با عمل به آنچه فرامی‌گیرید، هر لحظه به مقصد زیبایی که در پیش رو دارید نزدیک و نزدیک‌تر شوید.

سعی کنید درس‌ها را خوب بیاموزید. به آموخته‌های خود فکر کنید و دربارهٔ آنها

با هم کلاسی‌هایتان گفت‌وگو کنید. اگر پیشنهادی داشتید، حتماً آن را بازگو کنید. بدانید

که خداوند به شما نیرویی داده است که اگر خودتان بخواهید، می‌توانید از پس هر کاری

برآیید، پس از او یاری بخواهید و تلاش را آغاز کنید. تلاش برای موفقیتی دیگر . . .